

**EPLÉNY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**

Szám: EPL/23-4/2020.

Tájékoztatás

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete számára

Tárgy: Eplény község hosszú távú gazdasági programjának, fejlesztési tervének elfogadása

Előadó: Fiskál János polgármester

Tájékoztatás tartalma: határozati javaslat

A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet alapján, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a döntést a polgármester hozhatja meg.

Törvényességi felülvizsgálatát végezte:

Tárnoki Renáta Sára
képviselő-testületi és társulási referens

Tisztelt Képviselő-testület!

A gazdasági program elkészítésére a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (5) bekezdésében megfogalmazott kötelezés alapján került sor.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete a ciklus időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és végezze munkáját a település fejlődése érdekében.

„ Möt. 116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

A gazdasági program elkészítését a Möt. 42. §-ának 4. pontja alapján a képviselő-testület hatásköréből nem ruházhatja át.

A kormány a 40/2020. (II. 11.) Korm. rendelettel veszélyhelyzetet hirdetett ki. A katasztrófavédelelről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése értelmében, veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a határozati javaslatot támogatni és a döntésemet tudomásul venni szíveskedjen.

Eplény, 2020. április 20.

Fiskál János

HATÁROZATI JAVASLAT

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének .../2020. (IV. 29.) határozata

Eplény község hosszú távú gazdasági programjának, fejlesztési tervének elfogadásáról

Eplény Községi Önkormányzat Polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet alapján, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az alábbi döntést hozta:

Eplény község hosszú távú gazdasági programját, fejlesztési tervét – a 2020-2025. évekre vonatkozóan – a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal, elfogadja.

Felelős: Fiskál János polgármester

Határidő: folyamatosan

Eplény, 2020. április 29.

Fiskál János s.k.
polgármester

dr. Dancs Judit s.k.
jegyző

1. melléklet Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének .../2020. (IV. 29.) határozatához

Eplény Községi Önkormányzat Gazdasági Programja 2020-2025

A gazdasági program elkészítésére a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (5) bekezdésében megfogalmazott kötelezés alapján került sor.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete a ciklus időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és végezze munkáját a település fejlődése érdekében.

A gazdasági program összeállítása során figyelembevett szempontok:

- a képviselő-testület településfejlesztési tervei, elképzelései,
- a település lakossága, önszerveződő közösségei (civil szervezetek) által megfogalmazott elképzelések, igények,
- a helyi gazdasági szereplők fejlődési lehetőségei,
- a településrendezési eszközök,
- a célkitűzések egymásra épülő megvalósíthatósága,
- a szükséges feltételek, anyagi források, eszközök megteremtésére,
- a feladat alapú állami támogatások az adóerőképesség függvényében változnak, ami helyi szinten nem követhető,
- a pályázatok struktúrájáról, mértékéről és kiírásának idejéről egyelőre kevés információ áll rendelkezésre.

A célkitűzések megvalósításakor a képviselő-testületnek gondot kell fordítania arra, hogy a fejlődést szolgáló részeszközök a stratégiai célok eléréséhez vezessenek.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához biztosítani kell a társadalmi támogatottságot, a szükséges anyagi eszközöket, beleértve a vagyont, amelyhez szükség van a pályázati lehetőségek felkutatására, a meglévő anyagi források minél hatékonyabb kihasználására, az önkormányzat sajátosságainak alapján új lehetőségek keresésére.

I. HELYZETÉRTÉKELÉS

A helyi önkormányzatok helyzete, feladatrendszere, működése az elmúlt tíz évben jelentős változáson esett át, amely változások önkormányzati és településfejlesztési szempontból nem feltétlenül kedvezőek.

Számos feladat, hatáskör került más szintre, létrejöttek a kormányablakok, a járások, átszervezésre került az oktatás. Az óvoda működtetése továbbra is az önkormányzat feladatkörében maradt, de a finanszírozása sajnos nem lett kedvezőbb.

Mindezek a változások közel sem jelentik azt, hogy a települési önkormányzatoknak kevesebb feladata lenne. Azt lehet inkább mondani, hogy a központi elképzelések végrehajtása és ennek megszervezése került előtérbe, az önkormányzatok mozgásterét sok esetben indokolatlanul és átgondolatlanul korlátozva.

1. Rövid általános bemutatás

Eplény községnek kedvező természeti adottságai, értékes történelmi múltja, építészeti, és fejlődő turisztikai kultúrája van. Az őslakosok és az elmúlt 25 évben letelepült lakosok egymás mellett élésén alapuló faluközösség megteremti azt az összetartó és vonzóerőt, ami biztosítja a település továbbélését, fejlődését.

Érték és hátrány is, hogy nincsenek komoly termelőtevékenységet folytató vállalkozások a településen. Elősegíti a nyugalomra vágyó, természetet szerető emberek idejövételét, maradását. Ugyanakkor a község önfenntartó képességéhez nem járul kellően hozzá.

A közlekedési kapcsolatok megfelelőek, elsősorban a 82-es főútnak, másodsorban a Veszprém-Győr vasútvonalnak köszönhetően. Azonban a 82-es főút rossz állapotából és a növekvő forgalmából adódó környezeti terhelés problémát jelent, amelyet csak az elkerülő, mentesítő út megvalósítása segíthet, ami nem önkormányzati feladat, de el kell járni annak érdekében, hogy a közlekedési feltételek javuljanak. A vasút esetében viszont hátrány, hogy a vasútállomás távol esik a belterülettől és megközelítése is körülményes. Az új belterületi megálló kiépítése jelentősen javítana a helyzeten, azonban ez szintén nem önkormányzati feladat és döntés kérdése.

A sí centrumot leszámítva, a kereskedelem és vendéglátás alacsony szintű. Ennek fő oka, hogy a helyi lakosság nagyobb része nem helyben, hanem ott ahol dolgozik, veszi igénybe ezeket a szolgáltatásokat. Természetesen megfelelő vállalkozói hozzáállás esetén ez a helyzet jelentősen változhatna.

Az önkormányzat a kötelező és önként vállalt feladatait alapvetően saját intézményén keresztül és társulás útján látja el.

A helyi kulturális-, és örökségvédelmi emlékek, a turisztika lehetőségek még jelentős mértékben fejleszthetők. Nem áll azonban mögöttük pályázati támogatás, ami elősegítené bemutatásukat, hasznosításukat. Fontos az értékek menedzselése a hiányosságok fokozatos felszámolása érdekében. Mindezekhez reális alapokon nyugvó, közép- és hosszú távú programmal megvalósítható tervekkel kell a jövőben is rendelkezni.

1.1 Demográfia

Eplény lakosságszáma 2020. január 1-vel 520 fő. Az átlagéletkor alapján „fiatal” településnek számít a község. A képviselő-testület hosszú távon 650-700 fős lakosságszám elérését tűzi ki célul. Ezt úgy kell megvalósítani, hogy a község ne veszítse el egyéni vonzerejét. Ez már az infrastruktúra minimális továbbfejlesztésével elérhető. A fejlődés ütemét figyelembe véve az intézmények tudják kezelni a lakosságszám növekedéséből adódó elvárásokat úgy, hogy az ellátási színvonal nem csökken.

1.2 Intézmények

Alapellátást biztosít az óvoda, az általános iskola viszont nem helyben van. Rendezvényeink megtartásához közösségi térként használható az integrált közösségi szolgáltató tér, a község sportcélú- és központi közterületei. A településen egészségügyi szolgálat és szociális ellátó hálózat működik. A közigazgatási feladatokat a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala, mint közös önkormányzati hivatal látja el.

Az **Eplényi Napköziotthonos Óvoda** elismert színvonalon működik. 1994-es megnyitása óta férőhely gondok nem jelentkeznek és időnként nem helyi gyermekek is felvételre kerülnek. Az intézményben melegítőkonyha működik, a vásárolt meleg ételt a szomszédos Zirc városból szállítjuk. A falugondnoki szolgálat bevezetésével a szállítási, illetve helyi vállalkozástól vásárolt ételmezéssel a költségeket csökkenteni lehet.

Az óvodával közös épületben lévő **házi orvosi egészségügyi szolgálat** megfelelő körülmények között működik, azonban energetika és esélyegyenlőségi szempontból még fejlesztendő. Az önkormányzati feladatok ellátását a jövőben is biztosítani tudja. A kézi patika hozzájárul az egészségügyi ellátás színvonalának emeléséhez.

A **szociális ellátó hálózat** önálló intézménnyel nem rendelkezünk. A feladatokat a VKTT Egyesített Szociális Intézmény és a Veszprémi Családsegítő és Gyermekejóléti Integrált Intézmény útján látjuk el.

A helyi közigazgatási feladatokat a Községi Házon belül látjuk el, a működési körülmények megfelelőek. Az építésigazgatási hatásköröket a járási hivatal építési hatósága gyakorolja önkormányzatunk területén.

Az **Integrált Községi Szolgáltató Tér** (Művelődési Ház) az egyik legfontosabb közösségi tér. Ez ad helyet a könyvtárnak, az ifjúsági klubnak, az idősek „klubjának” és a civil szervezeteknek (az Eplényi Sportegyesületnek, a Fortuna Színjátszó Egyesületnek, az Eplényi Komédiás Egyletnek, Eplényi Gyermekekért Alapítványnak). Az épület energetikai korszerűsítését továbbra is tervezzük.

A közösségi terek bővítése érdekében a visszavásárolt **raktár** állagmegóvását biztosítjuk. Pályázati lehetőség, vagy egyéb felhalmozási célú forrás megnyílása esetén a teljes felújítását tervezzük, turisztikai célú és más kulturális jellegű rendezvények tartására kívánjuk alkalmassá tenni.

1.3 Gazdaság, infrastruktúra

A lakosságszám növekedés feltételeit a már kialakult új lakóterületek beépítése garantálja. Ennek helyszínei a Kiserdő, a Búzavirág és Veszprémi utcai építési területek. Az új területek közül a Búzavirág utcában a teljes infrastruktúra biztosított, a Kiserdő utcában, a gáz- és telefonhálózat, az útburkolás és a csapadékvíz-elvezetés egy részének elvégzése, a Veszprémi utca kb. 250 m-es szakaszán a gáz- és telefonhálózat, az útburkolás és a közvilágítás kiépítése várat még magára.

A felszíni vízvezetés több szakaszon korszerűsítésre szorul, ezek közül a legfontosabb és sürgető feladat a 82-es főúthoz tartozó árkok rendbetétele, burkolása lenne, azonban ez nem önkormányzati feladat és döntés kérdése.

Az ivóvíz-, szennyvízcsatorna-, telefon- és energiaszolgáltatás alapvetően az egész község belterületi részén biztosított. A külterületek szennyvízcsatorna hálózatba csatlakozási lehetőségét viszont még meg kell oldani pályázati, magán- és önkormányzati források együtteséből. A tervek elkészítése már folyamatban van.

A községben nincsenek nagy termelő üzemek. Ez előny a környezetterhelés területén és hátrány a község önfenntartó képességének a hiánya miatt. Lehetőség szerint támogatni kell állandó vállalkozások letelepedését úgy, hogy a település jelenlegi képét, természeti, környezetvédelmi helyzetét ne rontsák.

Jelenleg egyéni vállalkozások biztosítják az alapvető kereskedelmi, szolgáltató egységek működését. Ezek fejlődése mind a lakosság, mind pedig a település fejlődése, munkahelyteremtése szempontjából fontos lenne. Mind a vállalkozások letelepítése, mind a szolgáltatásfejlesztés fontos eszköze a rendezési terv, amelynek felülvizsgálata ebben a választási ciklusban lesz esedékes.

A településen belüli közlekedés a 82-es főúton és az önkormányzati utakon bonyolódik. Az átmenő forgalmat a 82-es főút biztosítja. A közlekedésszervezés körülményeit az épített környezet nagyrészt meghatározza. A forgalom szervezésére terveket kell készíteni és fokozatosan meg kell valósítani. Az utakat a lehetőségek szerint folyamatosan karban kell tartani és tervszerűen kell felújítani.

1.4 Önkormányzati gazdálkodás

A gazdálkodás forrásai:

- állami támogatások (normatívák, egyéb feladatfinanszírozások)
- helyi adóbevételek (kommunális, telek, iparüzési adók)
- központi adóbevételek (a gépjármű adó településen maradó része)
- működési bevételek (térítési díjak, bérleti díjak)
- felhalmozási bevételek (ingatlan hasznosítás)
- átvett pénzeszközök (lakosságtól, gazdálkodó szervektől)
- pályázatok (működési, fejlesztési)

Az állami támogatásokkal kapcsolatban a teljes igényelhető összeget el kell számolni úgy, hogy visszafizetési kötelezettség ne keletkezzen. A saját döntésen alapuló bevételek esetében a források teljes feltárását és beszedését biztosítani kell a lakosság arányos terhelésével.

Minden – a település arculata és a hatékonyság szempontjából fontos – pályázati lehetőséggel élni kell. Törekedni kell az információk naprakészségére.

Az önkormányzatnak vagyonával racionálisan kell gazdálkodnia. A feladatellátáshoz kapcsolódó vagyonelemeket meg kell őrizni, működőképes állapotukat biztosítani kell. Az önkormányzati feladatokhoz nélkülözhető vagyონrészeket racionálisan, hatékonyan kell hasznosítani. Az értékesítésből származó bevételeket fejlesztésekre kell fordítani. A működtetés terén az önkormányzati kötelező feladatok biztonságos ellátását biztosítani kell. A képviselő-testület felvállalja a lakosság szempontjából fontos, de nem kötelező feladatokat úgy, hogy ezek ellátása nem történhet a kötelező feladatok ellátásának rovására. A képviselő-testület hitel felvételeit kizárólag fejlesztési célokra tartja elfogadhatónak. Működési célra a gazdálkodás átmeneti segítésére folyószámlahitel vehető igénybe.

A települési, intézményi gazdálkodási, üzemelési, fenntartási feladatok takarékosabb, hatékonyabb ellátására meg kell vizsgálni az önkormányzati társulásokon belüli lehetőségeket több település összefogásával.

A rendelkezésre álló adatok, információk és előrelátásunk szerint reális gazdasági programot állítottunk össze, amelynek elsődleges céljai a működőképesség megőrzése mellett a szükséges, indokolt fejlesztési feladatok megvalósítása.

2. Eplény község gazdasági helyzetét leginkább befolyásoló körülmények

2.1 A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

A „modern”, szolgáltató közigazgatás „reformja” – ez az elmúlt évek kedvezőtlenül centralista folyamatai miatt erősen megkérdőjelezendő – keretében a kormány

- bővítette a kormányhivatalok, a kormányablakok tevékenységét, ellátandó feladatait,
- kialakította a járásokat,
- változtatta a jegyzői feladatkört,
- a normatív támogatási rendszert feladatfinanszírozással egészítette ki,
- törvényt alkotott a közös hivatalok létrehozásáról, a 2000 fő alatti települések önálló hivatalait megszüntette,
- az általános iskolai nevelést, oktatást állami feladattá tette,
- átalakította a helyi adók rendszerét, melynek keretében elvette a személyi jövedelemadó helyben maradó részét és elvonja gépjárműadó 60%-t.

(A 2020. márciusban kihirdetett járványügyi vészhelyzetre hivatkozva, a kormány a 100%-ban elvonta a gépjárműadót az önkormányzatoktól, 2020. január 1-jére visszamenőleg.)

A 2014-20-ig tartó EU finanszírozású ciklus keretében a források felhasználásának prioritásaként a gazdaságfejlesztést, a munkahelyteremtést, a kis- és középvállalkozások támogatását jelölte meg. Az összes források jelentős részét kívánta e célokra költeni a kormány. Támogatást élveztek az energiafelhasználást csökkentő korszerűsítések, fejlesztések is. Azonban a források felhasználása terén komoly visszaéléseket tárt fel az uniós ellenőrzés, főként az állami beruházások területén. Részben emiatt, 2021-2027-es uniós költségvetéssel kapcsolatban, kedvezőtlen előjelre lehet számítani, továbbá nagyon helyesen, a jogállamisági feltételekhez kötnék az uniós tagállamainak megítélt közösségi források kifizetését. Magyarország Kormánya viszont, sajnos többször megsértette az EU-normákat.

2.2 Települési SWOT- analízis

E r ő s s é g e k	G y e n g e s é g e k
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiépült települési infrastruktúra ▪ Csapadékvíz elvezetés nagyobb részt megfelelő ▪ Jó közlekedés-földrajzi helyzet ▪ Növekvő népesség, betelepedés ▪ Ipari, bányászati hagyomány – rendelkezésre álló üres ipari terület ▪ Idegenforgalmi szálláshely kapacitás ▪ Egyedi idegenforgalmi kínálat (sípálya) ▪ Egyéb, kiépült idegenforgalmi vonzeró (pihenőerdő) ▪ A térségben kiemelkedően magas a közép- és felsőfokú végzettségű népesség aránya 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nagy átmenő forgalom ▪ Alacsony AK értékek ▪ Ivóvízbázis védterületen fekszik ▪ A lehetőségekhez képest alacsony vállalkozói aktivitás ▪ Alacsony helyi foglalkoztatás ▪ Az elmúlt öt évben valamelyest növekedett az időskorúak aránya ▪ Az elmúlt öt évbe csökkent a gyermekkorúak aránya, születések száma alacsony
L e h e t ő s é g e k	V e s z é l y e k
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Veszprém és a szomszédos megyei jogú városok közelsége ▪ Veszprém-Gyulafirátóti elkerülő megépítése javíthat a forgalmi helyzeten ▪ A 8. számú út fejlesztése ▪ 82-es főút fejlesztése ▪ Erdősítés támogatásának kihasználása ▪ Hazai turizmus fejlődése ▪ Növekvő népesség ▪ Vállalkozói aktivitások növekedése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Növekvő átmenő forgalom ▪ Térségi összefogás hiánya ▪ Bizonytalan éghajlati viszonyok a sípálya működtetéséhez ▪ Szélsőséges időjárási viszonyok gyakoriságának a növekedése ▪ A közlekedésfejlesztés elmaradása ▪ Az önkormányzatok önállóságának csorbítása ▪ Pályázati források csökkenése ▪ Stabil, kiszámítható jogszabályi háttér hiánya

FELADATOK:

- A vállalkozások számának növelése, munkahelyteremtés támogatása.
- A turisztikai kínálat összekapcsolása a térségi termékkel.
- Lakótelkek fejlesztése a beköltözők számára.
- Az előregedési mutató értékszámának csökkentése, fiatalok letelepedésének gyermekvállalásának elősegítésével.
- A közúti forgalom biztonságának növelése.
- Fokozott településmarketing a hazai piacon, a közeli nagyvárosokban.

2.3 A társadalmi-gazdasági fejlesztési tényezők

A település vonzáskörzetébe tartozó veszprémi és zirci térségeknek – különböző mértékben, – de továbbra is alapvető problémáját jelenti, hogy megerősítésre szorulnak azok a gazdasági és társadalmi funkciók, amelyek a térség egészét érintik. E funkciók feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy a települések gazdasága és társadalmi fejlődjön.

Jelen program feladata az, hogy meghatározzon olyan programokat, projekteket, amelyek illeszkednek a térség egészének fejlődéséhez. Ki kell építeni azokat a térségi szintű hálózatokat, amelyek a külön-külön létező fejlesztő energiákat összefogják, és így hatványozottan érvényesülő fejlesztési potenciállá alakítják.

Meg kell találni azokat a szolgáltatásokat, amelyekkel a kistérség az egyes településen élő lakosokat, vállalkozókat segítheti, a térségben élők életminőségét javíthatja.

A települési programok, amelyek a közfunkciók ellátását segítik, de ugyanakkor alapot teremtenek a magángazdaság fejlődéséhez is. Arra kell törekedtünk, hogy 5–7 éves időtávban megvalósítható projekteket javasoljunk. E projektek kidolgozásánál tekintettel kellett lennünk arra, hogy az 5–7 éves megvalósulást alapul véve, projektjeinknek egy évtizeddel későbbi gazdaságot és társadalmat kell kiszorgálniuk, tehát a feltételezett jövőbeni igényeknek kell megfelelniük.

Másrészt e projekteknek meg kell felelniük a jelenvaló forrásallokáló feltételeknek is, mivel az önkormányzatoknak, a kistérségnek és más szereplőknek a jelenben kell a projektek finansziális forrását biztosítaniuk.

A projektek egy része egymásra épül, tehát vannak kulcsprojektek, amelyek a többi megvalósulásának feltételét adják.

A projektek egy másik szintjén a közös megvalósulások esetén jelentős szinergiahatás lép fel, segítik, növelik egymás pozitív hatását.

Fontosak olyan projektek is, amelyek mintaként szolgálnak ahhoz, hogy a magángazdaság milyen projekteket generálhat a térségi alapokra építve. Ezek a projektek a térségi projektek hatásfokát, fejlesztő hatását viszik tovább, s teremtődik meg általuk a térségi beruházások konkrét, a magángazdaság fejlődésében mért haszna. Ez a fejlődés lényeges azért, mert a közszféra beruházásai vélhetően nagyrészt megvalósíthatók pályázati forrásokból, azonban fenntartásukról is gondoskodni kell. Fenntartásuk alapja pedig a magángazdaság szerepvállalása ezek működtetésében. Ez a szerep megnyilvánul a gazdaság fejlődésével növekvő adóbevételekben, a térségi rendszerek használatáért fizetett díjakban stb.

Így tehát egy önálló rendszert alkot a fejlesztési program, amelynek kapcsolódási pontjai lényegesek a megyei, regionális és országos programok irányába, hiszen onnan várhat forrásokat.

3. Eplény község gazdasági helyzete

3.1 A vagyoni és pénzügyi helyzet

Az önkormányzat vagyona a 2018. évi zárómérleg szerint **462 113 E Ft.** Összehasonlítva az előző év zárómérlegével 11 819 E Ft összegű vagyonnövekedést mutat. A 2019. évi zárómérleg a járványügyi vészhelyzet kihirdetése miatt még nem került elfogadásra.

Az önkormányzat ingatlanvagyonra forgalomképtelen – ezen belül nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű – vagyonból, korlátozottan forgalomképes vagyonból és üzleti (korábban: forgalomképes) vagyonból áll.

A **forgalomképtelen törzsvagyon** körébe tartozó főbb ingatlanok: közterületek, utak, parkok, buszvárók, árkok, patakok, stb.

A **korlátozottan forgalomképes törzsvagyon** körébe tartozó főbb vagyonelemek: óvoda és orvosi rendelő, Községi Ház, IKSZT épületek.

Az **üzleti vagyon** körébe tartoznak a belterületi beépítetlen területek közül 15 db Kiserdő utcai építési telkek és az Eplény 1 hrsz-ú ingatlan, a beépítettek közül a Veszprémi utca 33/A. alatti raktár.

A Bakonykarszt Zrt.-nek üzemeltetésre átadott vagyon az ivóvíz-, illetve a szennyvízcsatorna-hálózat rendszer, a Síarena Kft.-nek átadott pedig a sípálya.

A vagyonelemek teljes körét az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 11/2018. (X. 31.) önkormányzati rendelet 1. függeléke, az Eplény község ingatlankatasztere tartalmazza.

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét jellemzi, hogy az állami normatíva, illetve feladatfinanszírozás úgy, mint korábban, most sem fedezi a kötelezően ellátandó feladatokhoz szükséges kiadásokat, ezért a sajátbevételek, mint a helyi adók, a bérbeadásából származó helyi bevételek teljesülése elengedhetetlenül szükségesek a működőképesség fenntartásához.

A legnagyobb működési kiegészítő forrást az óvoda működtetéséhez kell hozzátenni közel 40%-os mértékben.

Az üzleti vagyon értékesítéséből származó bevételek biztosítják a fejlesztési és felújítási forrásokat a pályázaton elnyert támogatásokat kiegészítve.

A költségvetési bevételek szerkezete az elmúlt éveket tekintve az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	A bevételek (E Ft-ban)									
	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	44 568	43,5	31 494	31,0	33 689	27,2	31 730	24,4		
Közhatalmi bevételek	18 094	17,7	17 825	17,6	22 148	17,9	22 352	17,2		
Működési bevételek	20 087	19,6	31 163	30,7	37 383	30,2	29 313	22,6		
Felhalmozási költségvetési bevételek	9 346	9,1	14 690	14,5	10 615	8,6	17 545	13,5		
Finanszírozási bevételek	10 283	10,0	6 353	6,3	20 123	16,2	28 987	22,3		
Bevételek összesen	102 378	100	101 525	100	123 958	100	129 927	100		

A költségvetési kiadások szerkezete az elmúlt éveket tekintve az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	A kiadások (E Ft-ban)									
	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
Személyi juttatások	28 510	28,6	29 001	34,3	31 002	31,6	33 885	28,9		
Személyi jutt. járulékai	7 248	7,3	7 177	8,5	6 506	6,6	6 559	5,6		
Dologi jellegű kiadások	31 123	31,2	26 267	31,1	42 103	42,9	27 474	23,4		
Ellátottak pénzbeli juttatásai	1 203	1,2	890	1,1	1 260	1,3	1 166	1,0		
Egyéb működési célú kiadások	19 210	19,2	2 595	3,1	2 633	2,7	2 540	2,2		
Felhalmozási költségvetési kiadások	9 154	9,2	12 756	15,1	11 407	11,6	42 423	36,2		
Finanszírozási kiadások	3 359	3,4	5 906	7,0	3 172	3,2	3 121	2,7		
Kiadások összesen	99 807	100	84 592	100	98 083	100	117 168	100		

A költségvetési kiadások közül a következő években is várható, hogy a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok nagyságát és arányát növeli

- a kötelező munkabéremelés (minimálbéremelés stb.),
- az ezzel járó járulékok.

A dologi jellegű kiadások nagyságát és arányát

- növeli az infláció (az elmúlt években minimális volt),
- csökkentheti a takarékosabb, gazdaságosabb, megfontoltabb gazdálkodás.

3.2 Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések, pályázatok

Az önkormányzati vagyonnal kapcsolatosan a következő beruházások, fejlesztések, pályázatok vannak folyamatban:

- a Kiserdő utca útburkolási munkálatai;
- az óvoda kerítés felújítása;
- külterületi ingatlanok szennyvíz bekötése;
- gyalogos járda építése a Kiserdő utca és az óvoda között;
- Magyar Falu Program keretében a már megnyitott pályázatokkal megvalósítani tervezett beruházások, felújítások:
  - Búzavirág utca és Veszprémi utca felújítása;
  - Veszprémi utca járda felújítása,
  - Orvosi rendelő eszközfejlesztése.

3.3 Hiteltörlesztés

Az önkormányzatnak nincsen hitelállománya.

II.

A 2020-2025. KÖZÖTTI IDŐSZAK FELADATAI

A megváltozott helyzetben is fontos megfogalmazni minden olyan célkitűzést, feladatot, ami szükséges ahhoz, hogy a településünk fejlődését biztosítani tudjuk.

1. Települési szintű alapelvek összefoglalása a gazdasági programra nézve

- az önkormányzat kötelező feladatainak ellátását mindenek előtt biztosítani kell;
- a feladatellátáshoz szükséges vagyonelemeket meg kell őrizni, működőképes állapotukat biztosítani kell;
- az önkormányzat vagyonával jó gazda módjára és racionálisan kell gazdálkodnia;
- a költségvetést lehetőleg úgy kell tervezni, hogy a rendkívüli helyzetre is tudjon forrást biztosítani tartalékképzéssel vagy átcsoportosítással;
- a tartalékokat lehetőség szerint forrástöbbszörözésre kell felhasználni pályázati önerőként;
- az önkormányzati üzleti vagyonértékesítésből származó bevételeket elsősorban fejlesztésekre kell fordítani;
- a képviselő-testület támogassa a lakosság szempontjából fontos, de nem kötelező feladatokat úgy, hogy ezek ellátása nem történhet a kötelező feladatok ellátásának rovására;
- az önkormányzat esetleges hitelfelvétele – likvidhitel kivételével – elsősorban fejlesztési és felújítási célokat szolgáljon.

2. Horizontálisan alkalmazott elvek

Vannak bizonyos elvek, amelyeket a program megalkotása során általános alapelvként kell használnunk, így azok átszövik a vertikális szerkezetű programot.

- *Térségi szemlélet:* Minden programelemnek a térségi kohézió erősítését kell szolgálni közvetlenül vagy közvetve.
- *Megvalósíthatóság:* A javasolt elemeknek középtávon megvalósíthatónak kell lenniük. Ezért a javaslatok konzisztenciáját biztosítani kell az országos és regionális célokkal. A finanszírozás nehézségei miatt több projekt részében is megvalósítható.
- *Környezeti és gazdasági fenntarthatóság:* A program végrehajtásának nem szabad a környezet elemeire negatív hatást gyakorolniuk, sőt a környezeti állapot hosszabb távú javulását kell szolgálnia. Gazdasági értelemben pedig olyan rendszert kell létrehozni, amely az egészet tekintve fenntartható.
- *Esélyegyenlőség:* A programnak szolgálnia kell a térség társadalmának fejlődését is, a térségen belül a szolgáltatásokhoz, a jövedelemhez való hozzájutás esélyegyenlőségét, valamint a térség lakosságának az ország más területein élőkkal szembeni esélyegyenlőségét is.
- *Az informatika alkalmazása:* Napjainkban általános követelmény, hogy előretekintő fejlesztések építsenek az informatika lehetőségeire. Így ennek a kornak az információs követelményeihez kell alkalmazkodni a jelen tervezéskor is.

3. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrás növelésének. Ennek lépéseit az önkormányzat a következő években meg kell tenni, ha szükséges a helyi adó rendeletek felül kell vizsgálni.
- A képviselő-testület ismeri a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- Az önkormányzat törekszik arra, hogy a helyi településszerkezeti és szabályozási tervhez igazodóan értékesíthető építési telkeinek értékét közműfejlesztés révén is növelje.
- Az önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket, lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.
- Hitel felvételét azok a beruházások indokolhatják, amelyből az önkormányzatnak a hitel, a kamat, valamint egyéb költségek összegét meghaladó bevétele, illetve vagyongyarapodása lehet.

4. Fejlesztési elképzelések

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2015-2020. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg.

4.1 Lakóterület-fejlesztés, infrastruktúra:

- **Letelepedés:**
Az önkormányzat a maga sajátos eszközeivel segíti a kialakított építési területeken a beépítést, a beköltöző lakók komfortos letelepedését.
- **Az önkormányzati utak, járdák, lépcsők építése, felújítása, karbantartása:**
  - ❖ Veszprémi utca (250 m-en) közvilágítás kiépítése
- Határidő: 2023.
- Forrás: saját forrás, pályázati támogatás
  - ❖ Búzavirág utca aszfaltburkolat felújítása
- Határidő: 2021.

- Forrás: pályázati támogatás
- ❖ Veszprémi utca központi részén aszfaltburkolat felújítása
  - Határidő: 2021.
  - Forrás: pályázati támogatás
- ❖ Kiserdő utca aszfaltburkolása
  - Határidő: 2025.
  - Forrás: saját forrás, pályázati támogatás
- ❖ Veszprémi utca járdaburkolat, lépcsők javítása, felújítása, térkövezése, akadálymentesítése
  - Határidő: 2022.
  - Forrás: saját forrás, pályázati támogatás
- ***Vízgazdálkodás, szennyvízelvezetés és tisztítás, felszíni vízvezetés feladatai:***
  - ❖ Külterületi ingatlanok szennyvízcsatornázása
    - Határidő: 2021.
    - Forrás: magán- és vállalkozói tőke, pályázati támogatás, saját forrás
  - ❖ Kiserdő utca és Búzavirág utca között körvezeték kialakítása
    - Határidő: 2025.
    - Forrás: saját forrás, pályázati támogatás
  - ❖ Víz tározó és az Eplény 088 hrsz-ú ingatlan közötti AC vízvezeték felújítása
    - Határidő: 2025.
    - Forrás: pályázati támogatás, saját forrás
  - ❖ Eplény község ivóvízellátó víziközmű-rendszerének Gördülő Fejlesztési Tervében meghatározott feladatok végrehajtása
    - Határidő: 2020-tól folyamatosan
    - Forrás: vízszolgáltatás során képződött források, saját forrás, pályázati támogatás
  - ❖ Eplény község szennyvízelvezető és -tisztító víziközmű-rendszerének Gördülő Fejlesztési Tervében meghatározott feladatok végrehajtása
    - Határidő: 2020-tól folyamatosan
    - Forrás: szennyvízszolgáltatás során képződött források, saját forrás, pályázati támogatás
  - ❖ Felszíni vízvezetési felújítások elvégzése a vízkárelhárítási terv alapján
    - Határidő: 2020-tól folyamatosan
    - Forrás: közútkezelői és központi források, saját forrás, pályázati támogatás
- ***Villamosítás és távbeszélő hálózat fejlesztés:***

- ❖ Vezetékes telefonhálózat kiépítése az új lakóterületeken, légvezeték kiváltása az óvoda és a Kiserdő utca között
  - Határidő: 2025.
  - Forrás: szolgáltatói források
  -

- **Közlekedés-, közút-, vasútfejlesztés:**

- ❖ Vasúti megállóhely kialakítása Eplény belterületén
  - Határidő: 2020-2025.
  - Forrás: MÁV Zrt. forrás
- ❖ A 82-es főút belterületi szakaszon történő útburkolat felújítása
  - Határidő: 2020-2025.
  - Forrás: közútkezelői forrás

4.2 Szolgáltatásfejlesztés:

- ❖ Helyi őstermelői tevékenység ösztönzése
  - Határidő: folyamatosan
  - Forrás: magántőke, pályázati támogatás.
- ❖ Lakossági igényt kielégítő hiányzó szolgáltatások bővítése
  - Határidő: folyamatosan
  - Forrás: magántőke, pályázati támogatás.
- ❖ Az Eplény 1 hrsz-ú ingatlanon kiskereskedelmi centrum kialakítása vállalkozók bevonásával, befektetői együttműködéssel
  - Határidő: folyamatosan
  - Forrás: vállalkozói forrás, pályázati támogatás, magántőke

4.3 Környezetvédelem, településüzemeltetés, településfejlesztés

- ❖ Parlagfű irtás, általános gyommentesítés
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: közfoglalkoztatási humánerőforrás támogatás, saját forrás, pályázati támogatás
- ❖ Eplény közigazgatási területének tisztaságáért program folytatása
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: saját forrás, pályázati támogatás, közfoglalkoztatási humánerőforrás támogatás
- ❖ Közterületeink virágosítása
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: saját forrás, pályázati támogatás, közfoglalkoztatási humánerőforrás támogatás
- ❖ Közterületen, a parkokban és egyéb zöldterületeken a HÉSZ szerinti fejlesztések

- Határidő: folyamatos
- Forrás: saját forrás, pályázati támogatás, közfoglalkoztatási humánerőforrás támogatás

- ❖ A településrendezési eszközök jogharmonizációja és felülvizsgálata a törvényi változások, tapasztalatok és lakossági igények tükrében
- Határidő: folyamatos
- Forrás: saját forrás, pályázati támogatás

- ❖ Információs és köszöntő táblák kihelyezésének folytatása, régiók felújítása
- Határidő: folyamatos
- Forrás: saját forrás, pályázati támogatás

- ❖ Helyi jelentőséggel bíró műemlékeink állapotának megőrzése, javítása
- Határidő: folyamatos
- Forrás: saját forrás, pályázati támogatás

4.4 Oktatási, nevelési és kulturális feladatok

- ❖ Óvoda energetikai korszerűsítése
- Határidő: 2023.
- Forrás: pályázati támogatás

- ❖ Óvodai kültéri játékok és kerítés felújítása
- Határidő: 2021.
- Forrás: saját forrás, pályázati támogatás, közfoglalkoztatási humánerőforrás támogatás

- ❖ Eplényi gyerekek támogatása (közlekedési támogatás)
- Határidő: folyamatos
- Forrás: saját forrás

- ❖ Hagyományos rendezvényeink megtartása, színvonalának és a résztvevők számának növelése
- Határidő: folyamatos
- Forrás: saját forrás, pályázati támogatás

- ❖ A Megyei Könyvtárral kötött együttműködés fenntartása, a könyvtár eszköz- és szolgáltatásfejlesztése
- Határidő: folyamatos
- Forrás: NKA pályázati támogatás, saját forrás

- ❖ Az Eplény 99 hrsz-ú ingatlanon lévő raktár közösségi célú felújítása
- Határidő: 2025.
- Forrás: pályázati támogatás, saját forrás

- ❖ Közösségépítő folyamatok generálása

- Határidő: folyamatos
- Forrás: pályázati támogatás, saját forrás

4.5 Szociális és egészségügyi ellátás

- ❖ Az orvosi rendelőben a házi orvosi rendelés és védőnői szolgáltatás feltételeinek biztosítása
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: társadalombiztosítási támogatás, vállalkozói tőke, saját forrás, pályázati támogatás
- ❖ A szociálisan rászorult személyek támogatása (idős, magányos, beteg emberek támogatása)
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: saját forrás, pályázati támogatás
- ❖ A kötelező és ajánlott szűrővizsgálatok népszerűsítésének támogatása, egészségfejlesztő és megőrző programok generálása
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: pályázati támogatás, saját forrás
- ❖ Orvosi rendelő energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése
  - Határidő: 2023.
  - Forrás: pályázati támogatás
- ❖ Szociális, gyermek- és ifjúságvédelem biztosítása társulás keretében
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: állami támogatás, saját forrás

4.6 Köz- és közlekedésbiztonsági feladatok:

- ❖ A közbiztonság területén a kedvező feltételek megőrzése, ennek érdekében térfigyelő rendszer fejlesztése
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: BM pályázati támogatás

4.7 Civil szervezetekkel való együttműködés

- ❖ A helyi civil szervezetekkel (az Eplényi Sportegyesülettel, a Fortuna Színházzal, az Eplényi Komédiás Egylettel, Eplényi Gyermekért Alapítvánnyal) való együttműködés fenntartása, működésükhöz közösségi terek térítésmentes biztosítása, anyagi és humán erőforrás támogatásuk biztosítása
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: civil szervezetek forrása, saját forrás, pályázati támogatás

4.8 Munkahelyteremtés

- ❖ Közfoglalkoztatási programokban való részvétel
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: közfoglalkoztatási támogatások, saját forrás
- ❖ Új vállalkozások elindításának, letelepedésének elősegítése
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: vállalkozói és befektetői források, munkahely teremtési támogatások

4.9 Közszolgáltatás

- ❖ Ügyfélbarát önkormányzati szolgáltatói tevékenység biztosítása községünkben
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: központi támogatások, saját forrás
- ❖ Elektronikus ügyintézési lehetőségek fejlesztése, használatukhoz képzések tartása
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: központi támogatások, saját forrás

4.10 Szabadidős és sportcélú fejlesztések

- ❖ A Síaréna fejlesztése, felvonó kapacitásnövelés, egészséves kihasználása
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: vállalkozói forrás, pályázati forrás
- ❖ Veszprém és Eplény közötti kerékpárút kialakítása
  - Határidő: 2020.
  - Forrás: VERGA Zrt. közjóléti forrás, állami támogatás
- ❖ Fűves labdarúgó pálya és közjóléti centrum fejlesztése
  - Határidő: folyamatos
  - Forrás: TAO pályázat, közjóléti forrás, saját forrás
- ❖ Sportpark építése
  - Határidő: 2020.
  - Forrás: Magyar Falu Program Sportpark beruházás

A képviselő-testület az önkormányzat gazdasági-, társadalmi feladatait jelen program mentén kívánja megoldani. A társadalmi, törvényi és gazdasági körülmények változásai és új igények felmerülése esetén a képviselő-testület ettől a programtól eltérhet.

Ezen program alapján kell az egyes feladatokat – a kialakult feltételek függvényében – az éves költségvetésben betervezni. A feladatok egy része a választási cikluson túlnyúlik, mivel a képviselő-testületnek kötelessége a község és a folyamatosság érdekében előkészíteni és végrehajtani azokat.

Ezen „Gazdasági Program”-ot Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a .../2020. (IV. 29.) számú határozatával fogadta el.

Eplény, 2020. április 22.

Fiskál János